

מתפנסיון מלפנתי לחלוץ לדעת מקום הועידה, ומיד מהרתי

לאולם הועידה - ומצאתי אח ועדת ההחלטות בישיבתה דנה על שאלת
הרכב משרד הברית להבא. קפלנסקי הציע משרד אחד רק בחו"ל, סורב
מהתברים: רייס, סוקל, סיגור ועוד חברים פולנים אחדים, ירבלום
והוז ופיכמן. בא"י ארבעה חברים: קפלנסקי, אידלסון, ב.צ. ואנכי.
ברל נסע לפני בואי לברלין לציריך. קראתי אחרי גמר
ישיבת הועידה - ישיבת המשלחת של א"ה. החברר שהמשלחת עוד לא
נחאטפה אף פעם. רמז מסר לי על מצב הדברים בוועידה.

י"ז בחשוון
25 ביולי
יום ה'

היום היה היום הסכריע - קבלת החלטות האיחוד. בוועדה
באנו לידי הסכם בכל השאלות העיקריות, מלבד חלוקי דעות לא חשובים
בניסוח. התנגדנו להבעת צער על אי כניסת הספוגה הסאוחדת לחוך
ברית פוע"צ, אם כי לא הסכמתי לעמדה שאר חברינו שראו בהבעת זו
איזה אסון סיוחד. התנגדנו גם להזכרת מצע וינה בהחלטה על מו"ס
האיחוד עם ההתאחדות. אך כשלוקר הודיע שבלי זאת לא יוכל לקבל
על עצמו חברות במשרד הברית - הודעתי שאני חוזר מהצבעתי. גם
רמז הסכים לי בזה, והחלטנו להכניס את המצע הוינאי, אולם קבענו
בוועדה שמצע וינה סאפשר ספלגות עבריות בגולה, ושהועידה הבאה,
שחצטרך לאשר מצע האיחוד עם ההתאחדות חוכל גם לאשר שנויים בהחלטות
וינה. בפלנוס החלקה סלחמה ארכה בגלל סעיף הבעת הצער. הסעיף נפל.

גם הנוסח המוסתק של ניישטט נכשל. המשלחת הפולנית דרשה תפסקת והודיעה שהיא דורשת הצעה מחדש על הסעיף הבעת הצער בניסוחו של ניישטט. מבלי קבלת סעיף זה לא חוכל להצביע בעד ההחלטה המתייבחת האיחוד בארץ. לנו היתה יותר חשובה הצבעה בעד האיחוד מאשר נגד הבעת הצער, ולאחר שהנוסח של ניישטט נחקבל - הצביעו אח כל הסעיף המתייב איחוד בארץ ומאשר פעולות א"ה - פה אחד, על ידי כל המשלחות, נחקבל סעיף עיקרי זה. הסעיף השני על האיחוד בחו"ל נחקבל אף הוא בקצם פה אחד, אך המפלגה הפולנית נמנעה מהצבעה. הצעתה לרחות סעיף זה - נדחתה ע"י כל שאר המשלחות פה אחד.

נחקבלה שוב מלחמה בגלל הזכרת מצע וינה בהחלטה. רמו שאל אם הועידה הבאה חוכל לשנות החלטות וינה (שאלה לגמרי מיותרת כי החשובה מובנת מאליה) ולסמ מצע וינה מאפשר למעום עברי במפלגה ליהפך לרוב. קפלנסקי השתמם מהשובה ברורה, אולם דוקא לוקר ענה בבחירות ובחריפות על שתי השאלות בחיוב.

ריים שמע אוחו, כשאמר שאם הרוב במפלגה הפולנית יהיה עברי - אין סי שיניא בעדה - בצווישענרוף: אז נוציא את המפלגה מהברית. לוקר ענה בלעג: מי זה יהיה המוציא? האמריקנים עמדו זמן רב על הצעתם שא"ה תעכב לזמן מה את האחוד בארץ עד שיחבור גורל הסו"ם ע"ד האחוד עם ההחלטות, אולם לבסוף הסירו את הצעתם כשבברנו להם, שאין לקשור את האיחוד בארץ באיחוד בגולה, אולם א"ה בעצמה חדרן על השהית גמר האיחוד בארץ אם תראה שיש אפשרות להביא לידי גמר בזמן קרוב את האחוד בחו"ל, מה שלא נראה לנו ברגע זה לדבר אפשרי.

הרע שבהחלטה - זהו הטון שלה. קרה ככפור; מורגש

שנתקבלה רק מחוך אונס, בלי כל שמחה פנימית ובלי רצון אמתי.
אולם לפי חכמה - הרי זהו הסכסיוס שאפשר היה לוועידה זו לחתום.
לכל כך הרבה לא פלל איש מאתנו, ומובטחני שבארץ ישתוממו - בשמחה
עמוקה - על החלטה מרחיקה לכת זו, שמלאה את כל מבוקשה של א"ה
בשאלת האיחוד גם בארץ וגם בחו"ל.

י"ח בחשוון
26 ביולי
יום ו'

לאחר שנתקבלו אחסול החלטות האיחוד - נשארה עוד
שאלה אחת חשובה: סידור המשרד של הברית. לדעתי היתה זו השאלה
העיקרית. הצעת קפלנסקי לבחור רק משרד בחו"ל עם חברים אחדים
בארץ - היה פירושה חוצאת א"ה למעשה מהאחריות ומהשפעה על עניני
הברית בחו"ל ועל האיחוד. גם הצעת לוקר שהמשרד בארץ יבחר כמו
שהיה אלא שלאחר האיחוד בארץ לא יהיו לחברים בארץ זכות דעה מחלטת -
חיה בעצם עוד גרועה מהצעת קפלנסקי. אני דרשתי שישאר המשרד בארץ
כמו שהיה בכל זמניו. הדבר דרוש קודם כל לברית, למען שלא תכרח
לגמרי מהארץ, הדבר דרוש עוד יותר לארץ. עם האיחוד אין אנשי א"ה
חדלים להיות מה שהם. הם פוסקים לזמן מה להיות חברים בברית, אבל
במסרה ברורה להתאחד שוב ע"י האיחוד בחו"ל. לתקופה הזמנית של הקרע
דרוש גשר שיחבר אותנו עם חברינו בחו"ל. המשרד בארץ - שהוא למעשה
ביאת כוח א"ה בברית - ישמש בתקופת המעבר גשר בין הארץ ובין חו"ל.